

NOTAT

Dato: 16.10.2026
Saksnr.: [saksnr]
Saksbehandlar: Skyss

Til: RFI
Frå: Skyss

Endringsføresegn i båt- og ferjekontraktar

Skyss har dei siste åra hatt dialog med operatørnæringa om framtidige båt- og ferjekontraktar. I desse har Skyss presentert kontraktføresegn som er planlagd for dei nye kontraktane og gitt marknaden høve til å kome med sine innspel. Målsetnaden har vore å sikre føreseielege og balanserte kontraktsvilkår.

Endringsføresegn er viktig styringsreiskap for oppdragsgjevar, og føreseigna må difor vere eigna til å sikre tilstrekkeleg endringsfleksibilitet gjennom kontraktperioden. Kontraktane er langvarige og må difor ta høgde for at det kan verte behov for å gjennomføre endringar.

Oppdragsgjevars rett til å endre kontrakten bør imidlertid vere føreseieleg og rett balansert slik at operatørnæringa ikkje finn det naudsynt å prise inn risiko for eventuelle endringar.

I det følgjande vert reviderte endringsføresegn presentert der føremålet er å balansere risikoen mellom partane; balansen mellom oppdragsgjevars endringsfleksibilitet og operatørs tryggleik for at dei får dekt sine kostnader ved endringar.

Det vart gjennomført høyring av mellom anna endringsføresegn våren 2026 i samband med RFI knytt til ny ferjekontrakt i prosjektet Ferje Hordaland 2030. Operatørnæringa hadde merknader til desse som Skyss har arbeidd vidare med. I denne RFlen har vi lagt ved desse endringsføresegna i dokumentet «Utkast til reviderte endringsføresegn – v1 våren 2026». Dette for at det skal vere enklare å kunne gje tilbakemelding på dei nye reviderte endringsføresegna i dette dokumentet.

Operatørnæringa er velkommen til å gje sin merknader til desse endringsføresegna. Vi ønskjer at eventuelle merknadar eller innspel sendast til oss skriftleg innan 2. november 2026.

Merknader eller innspel kan sendast direkte og fortløpande til:
ashild.fossgard.sandoy@skyss.no og kristian.osen.fagertun@skyss.no

Endringsføresegn

1.13. Endringar

1.13.1. Generelt om endringar

1.13.1.1. Oppdragsgjevars rett til å påleggje endringa

Oppdragsgjevar har til ei kvar tid rett til å gje pålegg om endring av Oppdraget. Døme på dette kan vere at Operatør skal yte noko i tillegg eller staden for det avtalte, at ytingas karakter, kvalitet, art eller utføring skal endrast eller at avtalte ytingar skal utgå. Ei endring må stå i samanheng med det Kontrakten omfattar og ikkje føre til at Oppdraget blir av vesentleg anna art enn det opphavlege avtalte Oppdraget.

Dersom endringa medfører at Oppdragsgjevar har behov for tilgang til Operatørs fartøy, til dømes for å installere utstyr eller liknande, skal Operatør stille fartøyet til Oppdragsgjevars disposisjon vederlagsfritt.

Dersom ein type endring kan gjennomførast med grunnlag i fleire av Oppdragsgjevars kontraktar, kan Oppdragsgjevar velje å halde ein konkurranse mellom dei ulike operatørane om tildeling av den aktuelle endringsordre i den respektive kontrakten.

1.13.1.2. Endringar initiert frå Operatør

Operatør kan foreslå endring av Oppdraget. Slike forslag skal fremjast skriftleg overfor Oppdragsgjevar.

Forslaget skal innehalde eit tilstrekkeleg grunnlag for vurdering, herunder ei oversikt over føreslått endring, vurderte konsekvensar for drift og ruteproduksjon, og økonomiske konsekvensar, kostnad eller eventuelle innsparingar.

Dersom Oppdragsgjevar ønskjer endringa gjennomført skal Oppdragsgjevar utferde ein endringsordre i samsvar med punkt 1.13.1.4.

Eventuell vederlagsjustering som følgje av endring etter dette punkt skal skje i samsvar med relevant punkt i 1.13 eller på betre vilkår til fordel for Oppdragsgjevar.

1.13.1.3. Verknader av endring av Oppdraget

Konsekvensar av endringar skal ta utgangspunkt i gjeldande vilkår i Kontrakten. Endring av Oppdraget medfører ingen endring i Operatørens plikter eller Kontraktens vilkår, med mindre det er særskilt avtalt.

1.13.1.4. Framgangsmåte ved endring

Endringar i Oppdraget skal skje skriftleg på Oppdragsgjevars til ein kvar tid gjeldande skjema eller elektronisk system for endringsordre.

Før endringsordre vert utferda, kan Oppdragsgjevar krevje at Operatør utarbeider endringskonsekvensar og overslag over den justering av vederlaget som endringa medfører. Dette omfattar mellom anna konsekvensar for tid, kostnad og kvalitet. Endringskonsekvensar og overslag skal sendast Oppdragsgjevar innan 30 verkedagar.

Oppdragsgjevar har til ein kvar tid rett på innsyn i alle tilhøve som er relevant for kvalitetssikring av Operatørs overslag, herunder til dømes skiftplanar, relevante kostnader og forbrukstal knytt til aktuelle energikjelder, tekniske simuleringar og bruksdata knytt til evt. batteri- og ladekonsept, samt rekneskap for Ruta og fartøya. Oppdragsgjevar tek atterhald om retten til å samanlikne Operatørs estimerte kostnader med tilsvarende kostnader i marknaden/bransjen, ved til dømes å sjølv innhente priser eller ved å innhente prisvurdering frå uavhengig takstmann. Operatør har ikkje krav på dekning av kostnader som ikkje var naudsynte som følgje av endringa eller som overstig det nivå som er vanleg i marknaden/bransjen. Operatørs kostnadsestimat kan derfor bli justert dersom det ligg føre slike avvik.

Begge partar kan krevje at dei estimerte meir-/mindrekostnadene, eventuelt justert kostnadsestimat, skal avreknast etter ein definert tidsperiode basert på Operatørs faktiske og dokumenterte meir-/mindrekostnader. Dette skal framgå av Endringsordre. Dei relevante einingsprisane for Kontrakten skal i slike tilfelle nyttast for førebels berekning av vederlagsjustering.

Dersom Oppdragsgjevar vil gjennomføre endringa skal Oppdragsgjevar fylle ut skjema for Endringsordre. Endringsordren skal innehalde informasjon om:

- Kva endringa består av,
- Tidspunkt endringa gjeld frå og eventuell varigheit,
- Avtalt eller estimert beløp for justering av vederlaget,
- Justering av vederlaget, varig eller berre for eit definert år/tidsrom,
- Korleis justering av vederlaget eventuelt vert fordelt på dei ulike reguleringskategoriene, informasjon om justeringsbeløpet er endeleg fastsett eller om det skal gjerast ei avrekning etter ein definert tidsperiode,
- Eventuelle justeringar knytt til Klimakrav og klimagebyr

Når Operatør har motteke eit skriftleg pålegg om endring i Oppdraget, vert Operatør forplikta til å iverksetje ei kvar slik endring i samsvar med Oppdragsgjevar sitt pålegg.

Ingen endring pålagt av Oppdragsgjevar, herunder endringar som er foreslått av Operatør, skal iverksettast før det ligg føre skriftleg endringsordre om vedkommande endring. Endringar som Operatør utfører utan skriftleg endringsordre vil ikkje verte kompensert.

Endring og tidspunkt for iverksetting av endring vil gå fram av endringsordre. Dersom tidspunkt ikkje er fastsett, skal Operatør setje i verk endringa utan ugrunna opphald etter at endringsordre er motteke. Dette gjeld sjølv om verknadene av endringa etter punkt 1.13.1.3 ikkje er endeleg fastsett. For tidsfristar knytt til endringar i Ruteproduksjon, sjå punkt 1.13.2.4.

1.13.1.5. Usemje om det ligg føre endring

Dersom Oppdragsgjevar krev utført yting som etter Operatør si oppfatning inneber endring av Oppdraget, skal Operatør skriftleg krevje at Oppdragsgjevar utformar kravet som ein endringsordre etter punkt 1.13.1.4. Eit slikt krav må framsettast innan rimeleg tid. Dersom Operatør ikkje fremjar kravet innan rimeleg tid, seinast innan 30 verkedagar etter at han har forstått eller burde ha forstått at det ligg føre eit forhold som utgjer ei endring, vert ytinga rekna som ein del av pliktene etter Kontrakten, og Operatør taper retten til å gjere gjeldande at det ligg føre endring.

Når Oppdragsgjevar mottek varsel, skal han innan rimeleg tid, seinast innan 30 verkedagar, anten utferda endringsordre, eller skriftleg gje eit grunngjeven svar på kvifor forholdet ikkje utgjer ei endring. Dersom Oppdragsgjevar ikkje gjev eit slikt svar innan fristen, sjåast forholdet som ei endring som kan gje grunnlag for endring av vederlaget.

Dersom det oppstår tvist om det ligg føre endring i Oppdraget eller usemje knytt til vederlaget ved endring, skal Operatør likevel utføre det som vert kravd utført.

Oppdragsgjevar skal foreta ein skjønnsmessig og førebels justering av vederlaget frå endringa vert iverksett til tvisten er avgjort. Ein parts eventuelle krav om etterbetaling eller tilbakebetaling følgjer dei avtalte betalingsvilkåra i Kapittel 7 med mindre anna vert særskilt avtalt. Renter etter Lov om renter ved forseinka betaling m.m. (forsinkelsesrentelova) kan bereknast.

1.13.2. Varige endringar av Ruteproduksjonen

1.13.2.1. Oppdragsgjevars rett til å gjere varige endringar i Ruteproduksjonen

Oppdragsgjevar har til ein kvar tid rett til å påleggje endringar i Ruteproduksjonen. Endringar i Ruteproduksjonen kan mellom anna vere:

- Endring i tal Turar
- Omgjering av bestillingsstopp til faste stopp og faste stopp til bestillingsstopp
- Flytting av kai
- Fleire/færre anløpskaier
- Auke eller reduksjon i overfartstider
- Forskyving av framkomst- og/eller avgangstider
- Endring av liggjetider ved kai
- Endring av ladetid/fylletid
- Omstrukturering av ruter
- Oppretting/nedlegging av ruter
- Forlenging, avkorting og/eller samanslåing av ruter

Med «endring i tal Turar» meinast både reduksjon og auke i tal Rutetimar og/eller Planlagde rutekilometer.

Operatør må pårekne endringar i Ruteproduksjonen kvart år.

1.13.2.2. Endring i vederlag som følgje av varige endringar i Ruteproduksjonen

Operatørs vederlag frå Oppdragsgjevar skal justerast basert på den meir- eller mindrekostnad som endringa medfører for Operatør. Justeringa skal byggje på Operatørs dokumenterte, faktiske og relevante meir- eller mindrekostnader. Vederlagsjusteringa skal ikkje omfatte justering av Operatørs forteneste, verken ved reduksjon eller auke i Ruteproduksjonen.

Operatør har plikt til å treffe rimelege tiltak for å sikre at eventuelle meirkostnader som følgje av endringa vert lågast mogeleg og at eventuelle innsparingar vert høgast mogeleg.

Meir- eller mindrekostnadene skal som utgangspunkt fordelast som eit månadleg beløp over resterande del av gjeldande Kontraktsperiode med mindre anna vert særskilt avtalt.

1.13.2.3. Endring innanfor eller utanfor energikonseptet

Rammene for energikonsept er skildra i punkt 5.4. Så lenge Oppdragsgjevar sine endringar etter punkt 1.13.2.1 fell innfor desse rammevilkåra, kan Oppdragsgjevar gjennomføre

endringane utan at dette utløyser plikt til vederlagsjustering knytt til dimensjonering av energilager eller fartøy, og/eller endring av Klimakravet. Dersom endringar etter punkt 1.13.2.1 går utover rammevilkåra for Operatørens energikonsept, skal Oppdragsgjevar justere Klimakravet eller kompensere Operatør økonomisk for konsekvensane endringane har for energikonseptet eller energilager, jf. punkt 5.5.

1.13.2.4. Fristar ved varige endringar av Ruteproduksjonen

Oppdragsgjevar skal varsle om varige endringar av Ruteproduksjon innan rimeleg tid før dei vert iverksett.

For justeringar som ikkje krev auke av mannskap, skal Oppdragsgjevar varsle minimum 2 veker før iverksetting av endringane.

Ved endringar som krev auke i mannskap, gjeld ein frist på minimum 4 månader.

1.13.2.5. Endring i Ruteproduksjonen som påverkar fartøy

Ombygging av fartøy

Ved behov for ombygging av fartøy, skal Operatør leggje fram eit overslag over venta meirkostnader før endringsordre vert utstedt i samsvar med punkt 1.13.1.4. Overslaget skal vere basert på Operatør sine estimerte meirkostnader knytt til slik ombygging/justering i form av stadfesting av ordre eller forpliktande tilbod frå verft/verkstad. Endeleg vederlagsjustering skal fastsetjast på basis av dokumentert, bindande pris frå verft/verkstad.

Større eller ekstra fartøy

Ved behov for større eller ekstra fartøy kan Oppdragsgjevar krevje at Operatør tek i bruk eit fartøy med høgare passasjerkapasitet og/eller set inn eit ekstra fartøy på ein eller fleire av rutene. Oppdragsgjevar pliktar å gje Operatør rimeleg tid frå varsel om endring vert utstedt til større/ekstra fartøy skal vere på plass. Oppdragsgjevar har rett til å krevje at Operatør driftar eit fartøy i Oppdraget som vert eigd eller vert framleigd av Oppdragsgjevar.

Operatør sitt vederlag skal i så tilfelle justerast basert på Operatørs relevante og faktiske meirkostnader som følgje av endringa. Vederlagsjusteringa skal elles skje i samsvar med punkt 1.13.2.2. Dersom Operatør og Oppdragsgjevar ikkje vert samd om vederlagsjusteringa, gjelde punkt 13.1.5 tredje og fjerde avsnitt tilsvarande.

Færre fartøy

Dersom Oppdragsgjevar gjer ein reduksjon av Ruteproduksjonen som inneber at Operatør må redusere tal Fartøy på ruta, vert vederlaget justert basert på dei faktiske innsparingane Operatør oppnår.

Operatør har plikt til å treffe rimelege tiltak for å avgrense kostnadane, herunder avhende, leige ut, eller nytte Fartøy til andre oppdrag. Vert fartøyet leigd ut, avhenda eller nytta i andre

oppdrag skal vederlaget nedjusterast basert på den dokumenterte innsparinga i kapitalkostnader Operatør faktisk oppnår. Oppdragsgjevar har rett til å avkorte vederlaget dersom Operatør ikkje iverksett naudsynte tiltak for å avgrense kostnadane.

1.13.3. Kortvarige endringar i Ruteproduksjonen

1.13.3.1. Oppdragsgjevars rett til å pålegge kortvarige endringar i Ruteproduksjonen

Oppdragsgjevar kan pålegge Operatør å gjennomføre kortvarige endringar i Ruteproduksjonen, herunder til dømes:

- Endring i tal Turar
- Fleire/færre anløpskaier
- Flytting av kai
- Auke eller reduksjon i overfartstider
- Forskyving av framkomst og/eller avgangstider
- Endring av liggjetider ved kai
- Endring av ladetid/fylletid
- Omstrukturering av samband
- Oppretting/nedlegging av samband
- Forlenging, avkorting og/eller samanslåing av samband

Med kortvarige endringar meinast periodar på inntil 4 samanhengande veker. Dersom endringa skal skje årleg, vert endringa likevel rekna som ei varig endring omfatta av punkt 1.13.2.1. Dersom det etter at endringsordre er utferda viser seg at perioden likevel varer i meir enn 4 samanhengande veker, skal vederlaget for den overskytande perioden justerast i samsvar med punkt 1.13.2.2.

Endringar etter dette punkt inneber at Oppdragsgjevar kan pålegge Operatør å iverksette endringar i Ruteproduksjonen ved planlagde og ikkje-planlagde avvikssituasjonar i Ruteområdet omfatta i Oppdraget, men også i andre områder innanfor Oppdragsgjevars administrasjonsområde. Det er opp til Oppdragsgjevar å fordele bestillingar av ekstraproduksjon mellom operatørane som Oppdragsgjevar har kontrakt med.

Føresetnaden for slike endringar er at ansvarsforholdet som kviler på den einssilde part ikkje vert endra, til dømes høve knytt til arbeidsgjevaransvaret.

For kortvarige endringar i Ruteproduksjonen innanfor gjeldande Opningstid skal Oppdragsgjevar justere Operatør sitt vederlag basert på endringane i tal Planlagde rutekilometer:

Operatør sitt vederlag skal bereknast slik:

Tal Utførde rutekilometer som inngår i kortvarig endring x pris per Planlagde rutekilometer for aktuelt samband

For kortvarige endringar i Ruteproduksjonen utanfor gjeldande Opningstid skal Oppdragsgjevar justere Operatør sitt vederlag basert på endringane i både tal Rutetimar og Planlagde rutekilometer.

Operatør sitt vederlag skal bereknast slik:

$$\begin{aligned} & \text{Tal Utførde rutekilometer som inngår i kortvarig endring} \times \text{pris per Planlagde} \\ & \text{rutekilometer for aktuelt samband} \\ & + \\ & \text{Tal Rutetimar som inngår i kortvarig endring} \times (\text{pris per Rutetime for aktuelt samband} \\ & \times 1,5) \end{aligned}$$

Grunnlag for kompensasjonsberekninga er dei relevante einingsprisane for aktuell rute, jf. Punkt 7.1.3.

Innstilte rutetimar og/eller Innstilte rutekilometer som ikkje vert gjennomført som følgje av kortvarig endring skal gå til frådrag frå Operatørs vederlag. Vederlagsjusteringa som følgje av Innstilte rutetimar og/eller Innstilte rutekilometer skal bereknast slik:

$$\begin{aligned} & \text{Tal Innstilte rutekilometer} \times \text{pris per Planlagde rutekilometer for aktuell rute} \\ & + \\ & \text{Tal Innstilte rutetimar} \times \text{pris per Rutetime for aktuell rute} \end{aligned}$$

Sjå punkt 7.1.3 og Vedlegg 7.2 for pris per Rutetime og pris per Planlagde rutekilometer for aktuelle samband.

Tal Utførde rutekilometer som inngår i kortvarig endring etter dette punkt skal ikkje påverke Klimakrav og klimagebyret. Dersom kortvarig endring går utover rammevilkåra fastsett i punkt 5.4, skal Oppdragsgjevar justere Klimakravet eller kompensere Operatør økonomisk for konsekvensane, jf. punkt 5.5 og 1.13.2.3.

1.13.4. Oppdragsgjevars rett til å nytte Reservefartøy ved kortvarige endringar

Oppdragsgjevar har rett til å be Operatør setje inn Reservefartøy i sambandet i tillegg til Hovudfartøy. Slik bruk skal ikkje omfattast av tal dagar Operatør kan nytte Reservefartøy, jf. punkt 2.7.3.3. Bruk av Reservefartøy etter dette punkt skal ikkje inngå i grunnlaget for oppfølging av Klimakravet. Operatør sitt vederlag skal i slike tilfelle justerast basert på Operatørs relevante og faktiske meir-/mindrekostnadar i samsvar med punkt 1.13.2.2.

1.13.5. Byte av fartøy

Dersom Operatør ønskjer å byte ut fartøy som vert nytta i Ruteproduksjon i eit samband, skal eit slikt byte godkjennast av Oppdragsgjevar. Oppdragsgjevar kan ikkje nekte slikt byte utan sakleg grunn. Oppdragsgjevar skal i så tilfelle varslast i god tid før eit byte er aktuelt og

Operatør skal kunne dokumentere at det aktuelle fartøyet oppfyller alle krav stilt i Kontrakten.

Byte av fartøy i samsvar med dette punkt på initiativ frå Operatør gjev ikkje rett på justering av vederlaget.

Oppdragsgjevar har rett til å be om å få framlagt ei oversikt over kva fartøy som kan bli aktuelle for drift i sambandet og dokumentasjon som stadfestar at desse fartøya oppfyller alle krava som er stilt i Kontrakten.

1.13.6. Byte til fornybart drivstoff

Oppdragsgjevar har til ei kvar tid rett til å krevje at Operatør nyttar fornybart drivstoff (til dømes biodiesel) i staden for fossilt drivstoff i forbrenningsmotor. Då må Oppdragsgjevar kompensere Operatør for eventuelle energi-meirkostnader.

1.13.7. Endringar knytt til teknolog og teknologiutvikling (eksklusive energiberar og framdriftssystem)

1.13.7.1. Endringar initiert av Oppdragsgjevar

1.13.7.1.1. Overordna

Den teknologiske utviklinga vil fortsetje dei neste åra. Dette vil stille store krav til innovasjon, og Oppdragsgjevar har derfor rett til å krevje endringar i utføringa av Oppdraget for å ta i bruk ny teknologi.

Operatør skal saman med Oppdragsgjevar jobbe aktivt med å implementere ny teknologi og bruke nye digitale løysingar for å løyse utfordringar, problemstillingar og behov som blir identifiserte i Oppdraget for å nå følgjande målsettingar:

- Utvikle eit meir berekraftig og miljøvennleg tilbod
- Leverer ei teneste som er sikrare, av høgare kvalitet og regularitet
- Utvikle ei betre kundereise og kundeoppleving
- Gi ei betre teneste til reduserte kostnader

1.13.7.1.2. Ny teknologi

Oppdragsgjevar har rett til å endre Oppdraget for å kunne løyse deler av transportbehovet på ein annan måte eller med annan teknologi. Dette kan til dømes vere ønskje om uttesting og bruk av heil eller delvis autonome løysingar.

Utvikling av ny teknologi vert gjennomført ved endringsordre og prosjektorganisert der Oppdragsgjevar deltek. Slike prosjekt skal i størst mogleg grad vere balansert der gevinst- og kostnadsfordeling mellom partane reflekterer partanes respektive bidrag til finansiering, risiko og gjennomføring av prosjektet, og skal fastsetjast i den einskilde endringsordre eller prosjektavtale.

Dersom ny teknologi gir dokumenterbare driftsinnsparinga for Operatør utover det som er kompensert gjennom vederlagsjusteringa, skal partane avtale ei rimeleg fordeling av desse innsparingane, til dømes gjennom eit delingsprisnipp for ein avgrensa periode.

1.13.7.1.3. IT-tenester

Oppdragsgjevar har rett til å krevje at Operatør tar i bruk løysingar for å dekkje forretningsbehov knytt til kundeinnsikt, kommunikasjon og rapportering. Dette kan til dømes vere utviding eller endring av eksisterande system, installasjonar av elektronisk utstyr som beacons, eller etablering av fleire datastraumar.

Oppdragsgjevar vil med jamne mellomrom og i løpet av kontraktperioden kome med nye versjonar av emneskildringane for kva som skal rapporterast og overførast av data. Slike endringar kan omfatte nye emnar og endringar på eksisterande emnar. Alle endringar og alle emnar vil bli gitt versjonsnummerering. Det vil si at heile API-skildringa med nye, endra og uendra emnar vil få eit nyare versjonsnummer. Oppdragsgjevar vil til ei kvar tid leggje til rette for at Operatør kan levere emnar på eldre versjonar enn nyaste. Alle versjonsendringar på Oppdragsgjevars API vil bli skriftleg varsla til Operatør. Nye versjonar som inneheld mindre endringar vil Oppdragsgjevar som utgangspunkt ikkje krevje at Operatør oppdaterer til.

Det kan bli gjort endringar i løpet av kontraktperioden som Oppdragsgjevar vil krevje at Operatør oppdaterer til. I slike høve vil Oppdragsgjevar utstede endringsordre.

Ved endringar etter dette punkt vil Oppdragsgjevar blant anna spesifisere type data og kommunikasjons- og kvalitetskrav til løysinga. Ansvar knytt til kjøp, installasjon, eigarskap, drift og vedlikehald av utstyr har Oppdragsgjevar rett til å påleggje Operatør.

1.13.7.1.4. Internett

Oppdragsgjevar har rett til å krevje at bandbreidde og teknologi for internettleveransen tilgjengeleg for dei reisande og/eller internett distribusjonen på fartøya vert oppgradert i løpet av kontraktperioden.

Ved krav om endring frå Oppdragsgjevar skal Operatør føreslå ny teknologisk løysing som møter Oppdragsgjevar sine nye krav til internettleveransen. Operatør vil ha ansvar for gjennomføring av endringa, herunder for innkjøp av naudsynt utstyr, montering og implementering. Operatør skal framlegga ein plan for gjennomføring av endringa, som skal godkjennast av Oppdragsgjevar. Planen skal innehalde akseptansekriterium, test- og pilotanlegg, avbrotsvindauge og tilbakefallsplan.

1.13.7.1.5. Immaterielle rettar og bruksrettar

Ved endringar omfatta av punkt 1.13.7.1.2 til 1.13.7.1.4 skal dei immaterielle rettane og bruksrettane knytt til kjøp og/eller utvikling av nye løysingar liggje hos Oppdragsgjevar med mindre anna vert særskilt avtalt.

Der ein tredjepart eig rettane, eller der bruksretten ikkje kan overførast utan tredjeparts samtykke, skal Oppdragsgjevar og Operatør i fellesskap avklare korleis Oppdragsgjevar sine behov for tilgang og bruk kan sikrast, til dømes gjennom ein eigen bruksrettsavtale mellom Oppdragsgjevar og tredjepart, eller ved at Operatør nyttar rimeleg innsats for å innhente naudsynte rettar frå tredjepart. Manglande tredjepartssamtykke skal ikkje i seg sjølv utgjere kontraktsbrot frå Operatør si side, føresett at Operatør har nytta rimeleg innsats for å innhente samtykke.

1.13.7.1.6. Vederlagsjustering som følgje av endring i punkt 1.13.7.1

Operatørs vederlag skal justerast i samsvar med punkt 1.13.1.9 andre og tredje ledd. I tillegg kan Operatør også krevje eit risikopåslag tilsvarande

- a) 5 prosent av investeringskostnadane ved endringar med låg til moderat kompleksitet og risiko, eller
- b) 8 prosent av investeringskostnadene ved endringar med høg kompleksitet og/eller høg risikoprofil.

Kompleksitet og risikoprofil skal vurderast i endringsprotokoll basert på predefinerte kriterium (teknologimodenheit, integrasjonsgrad, tredjepartavhengigheit, omfang av testing/stans) og grunngjevast kort i endringsordren. Vederlaget skal dessutan inkludere dokumenterte følgjekostnader som integrasjon, opplæring, akseptansetesting, mellombelse driftsavbrot og eventuelle lisensar/abonnement.

1.13.7.1.7. Avgrensing av ansvar ved pålagt teknologi etter punkt 1.13.7.1.2, 1.13.7.1.3 og 1.13.7.1.4

For teknologi og løysingar som er pålagt av Oppdragsgjevar og der val av løysing heilt eller delvis er bestemt av Oppdragsgjevar, har Operatør ikkje ansvar for:

- a) Funksjonelle manglar ved teknologien
- b) Manglande gevinstreallisering
- c) Forhold knytt til vidareutvikling, interoperabilitet eller framtidig kompatibilitet
- d) Konsekvensar av at tredjepart endrar eller avviklar vilkåra for bruk av teknologi som er pålagt av Oppdragsgjevar, føresett at Operatør har varsla Oppdragsgjevar om slike endringar så snart Operatør vart kjent med dei.

Operatør sitt ansvar er avgrensa til korrekt implementering og drift i samsvar med spesifikasjonar fastsett av Oppdragsgjevar, føresett at spesifikasjonane er eigna til føremålet. Operatør har ikkje ansvar for manglar eller konsekvensar som skuldast krav, spesifikasjonar eller teknologival fastsett av Oppdragsgjevar.

Oppdragsgjevar ber ansvaret for krav- og spesifikasjonsfeil ved pålagde løysingar. Operatør skal gje varsel ved openberre feil; manglande varsel kan avkorte ansvarsfritak tilsvarende den delen av tapet som kunne vore unngått.

1.13.7.2. Endringar initiert av Operatør

Operatør kan leggje fram forslag til nye digitale løysingar eller bruk av ny teknologi som er relevant for gjennomføring av Oppdraget. Dersom Oppdragsgjevar ønskjer å gjere ei endring i Oppdraget i samsvar med Operatør sitt forslag, skal Operatør sitt vederlag justerast i samsvar med punkt 1.13.9 andre og tredje avsnitt. I tillegg kan Operatør også krevje eit tillegg tilsvarende 10 % av meirkostnadene som endringa inneber.

Oppdragsgjevar tek atterhald om rett til å kunne avtale fordeling av kostnader, risikofordeling av eventuelle kostnadsoverskridingar, og fordeling av immaterielle rettar og bruksrettar i det einskilde tilfelle.

1.13.8. Endringar i krav om administrative tenester

1.13.8.1. Generelt om endringar i krav om administrative tenester

Oppdragsgjevar har i Kontrakten kapittel 2 skildra fleire typar administrative oppgåver som Oppdragsgjevar skal utføre, og ansvarsfordeling mellom Oppdragsgjevar og Operatør. Oppdragsgjevar tek atterhald om rett til å overføre desse eller andre administrative oppgåver/tenester knytt til Oppdraget til Operatør. Oppdragsgjevar tek også atterhald om rett til å fjerne eller redusere Operatørs administrative oppgåver/tenester i Oppdraget, eller be Operatør løyse oppgåvene på ein annan måte.

1.13.8.2. Vederlagsjustering som følgje av endring i punkt 13.8.1.

Operatørs vederlag ved endringar etter punkt 1.8.1. skal justerast i samsvar med punkt 1.13.9 andre og tredje avsnitt.

1.13.9. Oppdragsgjevars rett til å påleggje Operatør andre endringar

Oppdragsgjevar har rett til å påleggje endringar i Oppdraget ut over det som framkjem av punkt 1.13.2 til 1.13.8, så langt dei ikkje er vesentlege. Slike endringar kan innebære at Operatør skal yte noko i tillegg eller i staden for det avtalte, at ytingas karakter, kvalitet, art eller utføring vert endra eller at avtalte ytingar skal utgå frå Oppdraget. Døme på slik endring kan vere at Oppdragsgjevar endrar ved ansvarsfordeling knytt til eigarskap eller drift av utstyr og software for sanntidsdata. Ei endring må stå i samanheng med det Kontrakten omfattar og ikkje føre til at Oppdraget vert av ein vesentleg annan art enn det opphavleg avtalte Oppdraget.

Ved endringar i samsvar med punkt 1.13.9 skal vederlaget justerast basert på den faktiske meirkostnad eller innsparing som endringa medfører. Operatør skal gje Oppdragsgjevar eit spesifisert estimat på kva endringa vil medføre i vederlagsjustering.

Oppdragsgjevar tek atterhald om retten til å samanlikne Operatørs dokumenterte kostnader med tilsvarande kostnader i marknaden/bransjen, ved til dømes sjølv å innhente prisar eller ved å innhente prisvurdering frå uavhengig takstmann. Oppdragsgjevar har rett til å avrekna vederlagsjusteringa dersom dei estimerte meir-/mindrekostnadane avvik frå dei dokumenterte faktiske kostnadane og/eller frå tilsvarande kostnader i marknaden.

Operatør skal med rimelege midlar avgrense tap og førebyggje verknadane som kjem av pålegg om endringar under Kontrakten.

1.14. Rett til avbestilling av Oppdraget

Oppdragsgjevar har rett til, heilt eller delvis, å avbestille Oppdraget. Retten gjeld uavhengig av om det er gjennomført endringar i Ruteproduksjon etter punkt 1.2.

Oppdragsgjevar skal gje Operatør skriftleg varsel om avbestilling i god tid, minimum 6 månader før iverksetting, med mindre partane vert samde om anna frist.

Ved avbestilling har Operatør krav på erstatning for det økonomiske tap han lir som følgje av avbestillinga. Erstatninga fastsetjast til den positive kontraktsinteressa, som inneber full tapsdekning inklusive tapt fortjeneste med frådrag for sparte utgifter.

Operatør pliktar å gjere det som med rimelegheit kan forventast for å avgrense tapet, herunder ved å syte for alternativ inntektsbringande verksemd for Fartøy og mannskap. Reduksjon i tap og innsparing skal kome til frådrag i erstatningssummen.